

1. VÍRA a SKUTKY: Jakubova příprava – Jak 1, 22 – 27; 2, 1 – 13

- Jakub si připravuje hlavní téma několika myšlenkami a příklady, které jsou i **samey o sobě poučením** pro naše praktické životy;

Ot 1: Najděte si podobná místa od Pavla k následujícím textům Jakuba.

- **slyšení a činění** (1,22-25): **zrcadlo** slouží k tomu něco zkontrolovat; tak by se měl člověk dívat do „**dokonalého zákona svobody**“ (také 2,12; resp. 2,8); díky **Boží milosti** je zde „**svoboda**“ od hříchu, zavržení + **přijetí do Božího království s jeho „zákony“**; jeden z nich („**královský zákon**“ v. 2,8) je citován: „**Milovati budeš...**“; pouhé naslouchání je málo;
- co je **pravé náboženství** (zbožnost) (1,26 a 27); Jakub ho charakterizuje třemi praktickými pokyny: ovládání jazyka; „**diakonie**“; oddělení od světa;
- **bohatí a chudí** (2,1-7): vztah k lidem – bez upřednostňování a arogance, mít svědectví jako PJK: *Mt 22, 16 „Mistře, víme, že jsi pravdivý, na nikoho se neohlížíš a nebereš ohled na postavení člověka“*;

Ot 2. Vzpomenete si na komentář Pána Ježíše na toto téma?

- nejsou **malé a velké přestupky zákona** (2,8–13): PJ v Kázání na hoře upozorňuje, že nepřišel zrušit Zákon (Mt 5,17n); Boží milost (milosrdenství – viz Mt 5,7) je nade vším (2, 13);

2. VÍRA a SKUTKY – Jak 2, 14 - 26

- mylné představy, rozpory vznikají často z toho, že různí lidé si pod stejným slovem představují každý něco jiného; to platí pro VÍRU (V) i SKUTKY (S);
- **V:** Jakub v textu mluví o 2 „virách“: ① v. 19 „**Ty věříš, že je jeden Bůh. To je správné. I démoni tomu věří**“; ② v. 23 „**Uvěřil Abraham Bohu**“; **V ① = „že něco je“** – přesvědčení mohou být démoni a bojí se = **mrtvá víra**; **V ② = „věřit někomu/důvěra“** (Abraham)= **živá víra**; a tato víra je potvrzována, doplňována a projevuje se „**skutky víry**“.

Živá víra je Boží dar a o takové **především** mluví **Pavel** (např. Ř 3; Ef 2, 8 – 10); zná i o víru „**mrtvou**“ – 1Ko 2,5 = *víra založena jen na lidské moudrosti*“;

- **S:** Jakub v 3,13 vysvětluje, jak chápe „**skutky**“: „**At ukáže své skutky dobrým způsobem života**“, = **nejde o jednotlivé skutky**, ať ceremoniální podle Zákona, nebo jiné, **ale o způsob života**;

Pavlovy pohledy na otázku víry a skutku asi nejjasněji v listu do Efezu; v Ef 2 rozlišuje „**skutky**“ a „**dobré skutky, které Bůh připravil**“; první = skutky podle Zákona (ceremoniální, almužny); druhé = **dobrý způsob života s Bohem** na svědectví lidem např. *Ef 4, 1-3: „Prosím vás tedy já, vězeň v Pánu, abyste vedli život hodný toho povolání, které jste obdrželi*; Timoteovi píše (1Ti 4,12) – *„bud' vzorem v chování, v lásce, v Duchu, ve víře, v čistotě“* podobně 1Ti 6;

- pokud se víra neprojevuje v životě křesťana, pak je to právě jen to „**přesvědčení**“, jako u démonů (Jakub) či jen „**zvučící zvon**“ (Pavel 1 Ko 13);
- Jakub připomíná Abrahama (jako Pavel v Ř 4) a Rachab; oba uvěřili, důvěřovali a tuto víru (důvěru) dokázali svým jednáním (skutkem), i když šlo o život – ať Abrahamova syna Izáka, nebo vlastní život Rachab za pomoc nepřátelům;
 - Gn 22,1: „**Po těch událostech chtěl Bůh Abrahama vyzkoušet**“ obstál;
 - příběh Rachab (Joz 1 a 6) podle listu Židům 11,31: „**Nevěstka Rachab věřila, a proto přátelsky přijala vyzvědače a nezahynula s nevěřícími.**“

3. SHRUTÍ: VÍRA nebo SKUTKY či PAVEL nebo JAKUB

V průběhu let v církvi dvě extrémní stanoviska: ① podle falešné **interpretace Pavla** byly některé představy dovedeny k naprosto **nezávaznému** způsobu života; ② učení o **spasení skrze dobré skutky** (falešná interpretace Jakuba) vedlo v historii až k možnosti **získání odpustků** za něco (účastí na něčem, zakoupením);

Při pozorném čtení a zamyšlení nad Jakubovým textem a porovnáním s Ef 2, 8 – 10 shrnujícím Pavlovo učení vidíme, že:

- **Jakub** „neodpisuje“ víru, ale říká, že ve „**skutcích došla** (Abrahamova živá víra dokonalosti“; víra, která nevede k dobrému (svatému) způsobu života nezachrání žádného člověka, protože to není pravá víra, ale víra mrtvá (v. 14 a 17). Jakub žijou víru (náboženství, zbožnost) nepodmiňuje jen „**skutky**“, ale celkovým dobrým (svatým) způsobem života, v oddělení se (1, 26 a 27; 3,13)
- **Pavel** (v mnoha textech) z hlediska spasení jednoznačně mluví o víře živé, osobní, ospravedlňující, založené na obrácení a pokání člověka; ospravedlnění z milosti se projevuje dobrým způsobem života („**skutky, které Bůh připravil**“);
- **Jakub i Pavel** se shodují v tom, že nejde o jednotlivé formální skutky, ale o způsob života **na základě osobní víry**; sebelepší skutky bez osobní víry nepřinesou spasení; spasení z milosti nedává právo žít si jak chceme, ale máme žít podle „**Kristova zákona svobody**“;
- Pavel v Ef 2 použil v originále formulaci „**chodit** v dobrých skutcích“; „**chodit**“ je často používáno v Písmu k označení průběhu života; „**dobré skutky**“ **jsou důsledky, nikoli příčiny „spásy“**. Jsme voláni k tomu žít svatý život jako důkaz o tom, že jsme dětmi Božími.
- Víra historická, neosobní (jako démoni u Jakuba) je častá i dnes („**něco tu je – možná Bůh**“); jindy je to víra formálních závazků = skutků (svíčka, dar,..)

K zamyšlení: Co v současné době křesťané (naše církve, náš sbor) předvádí světu kolem? Jaká je moje víra? Je to ta osobní ospravedlňující živá víra?